

11.12.2023 | 16:00-17:30

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Υποδομές περιεχομένου και υπηρεσίες
του ΕΚΤ για την εκπαιδευτική κοινότητα:
Ενισχύοντας τις ψηφιακές δεξιότητες
στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια
Εκπαίδευση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής
Ανάπτυξης

Ε.Π. "Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020"
ΕΥΔ Προγράμματος "Ψηφιακός Μετασχηματισμός"
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΠΕΡΙ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
Δημιουργοί και Φύλακες της Γνώσης

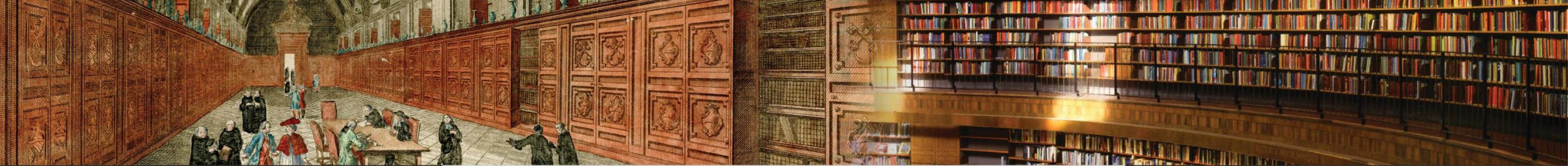
Φορείς Σύμπραξης

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΚΗΠΟΣ ΦΙΛΟΒΙΒΛΩΝ

Pinelli Gian Vincenzo, νομικός - συλλέκτης βιβλίων

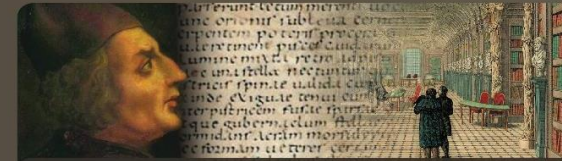
Μια ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια για την ιστορία και το περιεχόμενο των βιβλιοθηκών όλου του κόσμου από την αρχαιότητα έως σήμερα ...

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ

ΘΕΜΑΤΙΚΑ

Τι είναι το Περί Βιβλιοθηκών;

Η Βιβλιοθήκη του Αγίου Μάρκου στη Φλωρεντία

Η Βιβλιοθήκη του Αγίου Μάρκου στη Φλωρεντία

Η βιβλιοθήκη του Αγίου Μάρκου έπαιξε ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην πνευματική ζωή της Φλωρεντίας κατά την περίοδο της ανάδειξης της πόλης ως κατεχοχόν κέντρο του ουμανισμού. Ας μνημονεύσουμε εδώ και την ανεκτίμητη συλλογή του Νικκολό ντε Νίκκολι που στεγάστηκε εκεί μαζί με άλλες πλούσιες συλλογές της μονής.

Το παλαιό μοναστήρι των Σιλβεστρίνων του Αγίου Μάρκου παραχωρήθηκε στους δομικανούς Τηρητές του Κανονισμού (Osservanti) με βούλα του πάπα Ευγένιου Δ' το 1436 και αμέσως εγκαταστάθηκαν εκεί μοναχοί από τον Άγιο Δομίνικο του Φιέζολε. Το υπάρχον συγκρότημα έχρηζε ουσιαστικής συντήρησης και η ανάπλασή του τοποθετείται δύο χρόνια αργότερα με τη χορηγία του Κοσμά των Μεδίκων και του αδελφού του Λαυρέντιου. Οι εργασίες δηλαδή άρχισαν το 1438 με την ανάπλαση του παλαιού κοιτώνα. Η χρονολογία όμως έναρξης της οικοδόμησης του χώρου της βιβλιοθήκης δεν τεκμηριώνεται από τις πηγές αλλά μαρτυρείται από τον Λαπατσίνι πως το κτίσμα ολοκληρώθηκε το 1443. Η βιβλιοθήκη αυτή δεν μακροήμερεσε, καταστράφηκε από τον σεισμό του 1453 και αποκαταστάθηκε στην αρχική της μορφή μόλις το 1457· τότε ακριβώς που στο βορειότερο τμήμα της προστέθηκε ένα μικρό δωμάτιο το οποίο χρησίμευε ως ελληνική βιβλιοθήκη.

Η αρχιτεκτονική της κυρίως αίθουσας. Η αίθουσα της βιβλιοθήκης καταλαμβάνει τον όροφο του κτίσματος στην ανατολική πτέρυγα του περιστυλίου του Αγίου Δομίνικου και εκτείνεται βόρεια από τον άξονα των κοιτώνων που περιβάλλουν το περιστύλιο του Αγίου Αντωνίου. Η αίθουσα, διαστάσεων 45x10,45 μ., χωρίζεται σε τρία κλίτη με δύο σειρές έντεκα κιόνων ιωνικού ρυθμού. Οι βάσεις των κιόνων, τα κιονόκρανα, οι ακμές της τοξοστοιχίας και οι κορνίζες που ορίζουν τον κεντρικό κυλινδρικό θόλο κατασκευάστηκαν από pietra serena (γκρίζος ψαμμίτης), δημιουργώντας αντιθέσεις με το λευκό στούκο της επιπόχιας επιφάνειας και τους θόλους, σύμφωνα με το τυπικό φλωρεντινό αρχιτεκτονικό ύφος. Μια σειρά από μικρά υαλοστάσια είχαν ανοιχθεί στον άξονα κάθε φανώματος που δημιουργούσαν οι κίονες οι οποίοι όριζαν τα κλίτη.

Η σημερινή της μορφή αντιπροσωπεύει την αποκατάσταση της βιβλιοθήκης μετά τις ζημιές που προξενήθηκαν από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Τον εξοπλισμό της αίθουσας αποτελούσαν 64 έδρανα από ξύλο κυπαρισσιού, στα οποία ήταν δεμένοι με αλυσίδα οι κώδικες. Ο σχεδιασμός της βιβλιοθήκης του Αγίου Μάρκου υπήρξε το κατεχοχόν διακριτικό των βιβλιοθηκών της Ιταλίας σε σχέση με τις άλλες του Βορρά.

Η ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ – ABOUTLIBRARIES.GR

Έγκειται στο ότι συνδυάζει την πληροφορία του κειμένου (το οποίο τεκμηριώνεται με βιβλιογραφικές αναφορές) με την πληροφορία της εικόνας

Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων

Επιτυγχάνεται η κατάλληλη χρήση των νέων τεχνολογιών στην καθημερινή διδακτική πρακτική, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία

Καλλιεργείται ο ψηφιακός γραμματισμός των μαθητών. Αποκτάται ποιότητα και ταχύτητα στην ανάλυση και στη σκέψη, επάρκεια στη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας ώστε με κριτική ικανότητα ο μαθητής, να μπορεί να επιλέγει μέσα από την πληθώρα πληροφοριών και γνώσεων που έχει πλέον στη διάθεσή του

ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Δημιουργοί και Φύλακες της Γνώσης

Αναζητήστε

Βιβλιοθήκες

Πρόσωπα

Αρχιτεκτονική

Φωτοθήκη

Βιβλιογραφία

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΚΗΙΟΣ ΦΙΛΟΒΙΒΛΩΝ

Όροι χρήσης | Copyright © 2023 Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου

Θεματικές

Αναζητήστε

Χάρτης

ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Δημιουργοί και Φύλακες της Γνώσης

Αναζητήστε

Αρχαιότητα

Η ιστορία της βιβλιοθήκης, δηλαδή του ιδιαίτερου χώρου όπου άρχισε να φυλάσσεται και να ταξινομείται αρχαιακό και λογοτεχνικό υλικό ήδη από την τρίτη χιλιετία στους πολιτισμούς της Ανατολής, εξελίχθηκε με τα χρόνια σε θεσμό. Αρχικά, οι αρχαιακές βιβλιοθήκες εντάχθηκαν σε ανακτορικά συγκροτήματα ή ναούς υπό την απόλυτη εποπτεία των βασιλέων ή των ιερατείων. Από τα μέσα της πρώτης χιλιετίας, άρχισαν να δημιουργούνται ιδιωτικές βιβλιοθήκες στον ελληνικό κόσμο, από την Ιωνία έως την Κάτω Ιταλία, και συλλογές βιβλίων, που συγκροτήθηκαν σε φιλοσοφικές σχολές, καθιερώνοντας έτσι το βιβλίο ως απαραίτητο εργαλείο εκπαίδευσης και πολιτιστικής έκφρασης. Ο θεσμός, που αναπτύχθηκε ιδιαίτερα κατά την ελληνιστική εποχή, επηρέασε καθοριστικά τον ρωμαϊκό πολιτισμό και οργανώθηκαν στη Ρώμη και στις επαρχίες ιδιωτικές συλλογές βιβλίων στις επαύλεις της αριστοκρατίας και δημόσιες βιβλιοθήκες από τον 1ο αιώνα π.Χ.

296
τεκμήρια

Αρχαιότητα

Βυζαντινή εποχή

Δυτικός Μεσαίωνας

Αναγέννηση

Νεότερη εποχή

Έρασμος

Όλα τα τεκμήρια της εγκυκλοπαίδειας συνοδεύονται από περιγραφικά μεταδεδομένα για την ταυτοποίηση και την περιγραφή τους.

*Πώς μπορούν να αξιοποιηθούν τα λήμματα και τα εικονογραφικά τεκμήρια του «Περί Βιβλιοθηκών» ως **διδακτικό εργαλείο**;*

Η Φωτοθήκη της εγκυκλοπαίδειας με περισσότερα από 2000 τεκμήρια μπορεί να αποτελέσει μια αξιόλογη πηγή εποπτικού υλικού για το μάθημα της **Ιστορίας**. Τα λήμματα, πρωτότυπη επιστημονική εργασία της ομάδας ανάπτυξης του ψηφιακού χώρου, μπορούν να λειτουργήσουν ως αφορμή για την ανάθεση εργασιών στους μαθητές καθώς και για τον εμπλουτισμό του πλάνου μαθήματος.

Θεματική «Πρόσωπα»

(Λήμματα και Εικόνες)

- Αξιοποίηση των πορτρέτων ως εποπτικό υλικό για να γνωρίσουν οι μικρότεροι μαθητές ιστορικά πρόσωπα
- Λήμματα και εικονογραφικά τεκμήρια αφιερωμένα σε πρόσωπα. Εφαλτήριο για να προσεγγιστεί η προσωπικότητα και το έργο τους καθώς και η ιστορική περίοδος κατά την οποία έδρασαν
- Οι μαθητές μπορούν να περιηγηθούν στη Θεματική Πρόσωπα της εγκυκλοπαίδειας, να επιλέξουν κάποιο από αυτά και να πραγματοποιήσουν αντίστοιχη εργασία (μόνοι ή σε ομάδες)

Ερασμος

Μέγας
Αλέξανδρος

Αριστοτέλης

Θεματική Πρόσωπα (Λήμματα και Εικόνες)

Άννα Κομνηνή

Περικλής και Ασπασία

Σαπφώ και Αλκαίος

- Εφαλτήριο για να προσεγγιστεί η προσωπικότητα και το έργο τους καθώς και η ιστορική περίοδος κατά την οποία έδρασαν
- Οι μαθητές μπορούν να περιηγηθούν στη Θεματική Πρόσωπα της εγκυκλοπαίδειας, να επιλέξουν κάποιο από αυτά και να πραγματοποιήσουν αντίστοιχη εργασία

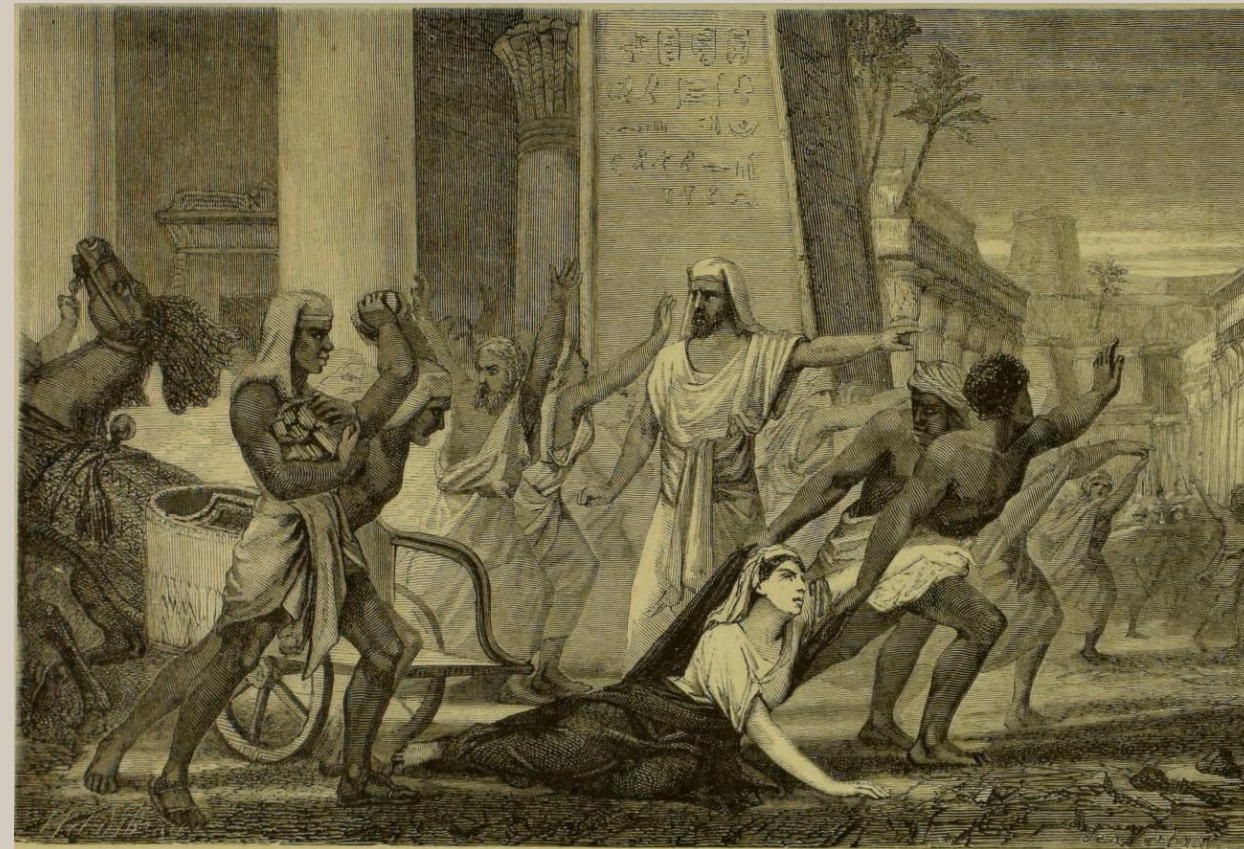
- Η γνωριμία των μαθητών με πρόσωπα όπως η Υπατία συμβάλλει στην ενδυνάμωση εννοιών όπως η εξάλειψη των ανισοτήτων και η ισοτιμία των δύο φύλων

R.T. Bone.

HYPATIA teaching at ALEXANDRIA.

Η Υπατία διδάσκει στην Αλεξάνδρεια

Φανταστική απεικόνιση της σκηνής του θανάτου της Υπατίας

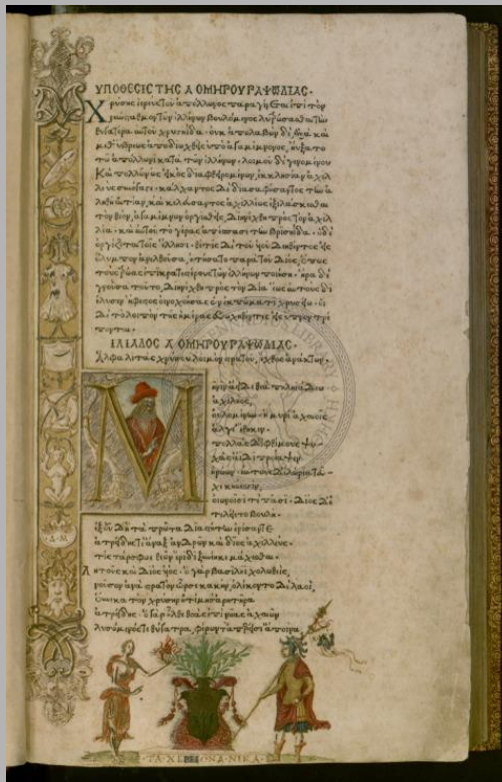
Είδος – Σημασιολογικό Λεξιλόγιο Semantics S του ΕΚΤ

Μικρογραφία
χειρογράφου

Χρυσόβουλο

Αρχέτυπο

Πρωτογράμμα	15
Πρωτόγραμμα	48
Σελίδα τίτλου	56
Στήλη	1
Σχέδιο	22
Σχέδιο με κιμωλία	2
Σχέδιο με μελάνι	8
Σχέδιο με μολύβι	6
Σχολικό εγχειρίδιο	2
Ταπετσαρία	1
Τέμπρα	3
Τοιχογραφία	2
Τυπογραφικό δοκίμιο	2
Τυπογραφικό σήμα	29

URI: <http://semantics.gr/authorities/libraries-resourceGenre/903152864>

RDF/XML [🔗](#) JSON-LD [🔗](#)

URI <http://semantics.gr/authorities/libraries-resourceGenre/903152864>
@rdf:about

Προτεινόμενη ονομασία **Μικρογραφία χειρογράφου** [🔗](#)
skos:prefLabel **Manuscript illumination** [🔗](#)

Ευρύτερη έννοια (από ίδιο λεξιλόγιο) **Εικονογραφημένο χειρόγραφο** [ⓘ](http://semantics.gr/authorities/libraries-resourceGenre/1039355200)
skos:broader

Ευσχετιζόμενη έννοια (από το ίδιο λεξιλόγιο) **Μικρογραφία** [🔗](http://semantics.gr/authorities/libraries-resourceGenre/188971680)
skos:related **Miniature** [🔗](http://semantics.gr/authorities/libraries-resourceGenre/188971680)

Ορισμός **Μια μικρογραφία είναι μια απεικόνιση μικρού μεγέθους που χρησιμοποιείται για τη διακό-**
skos:definition **A miniature (from the Latin verb miniare, "to colour with minium", a red lead) is a small ill-**
manuscript. [🔗](#)

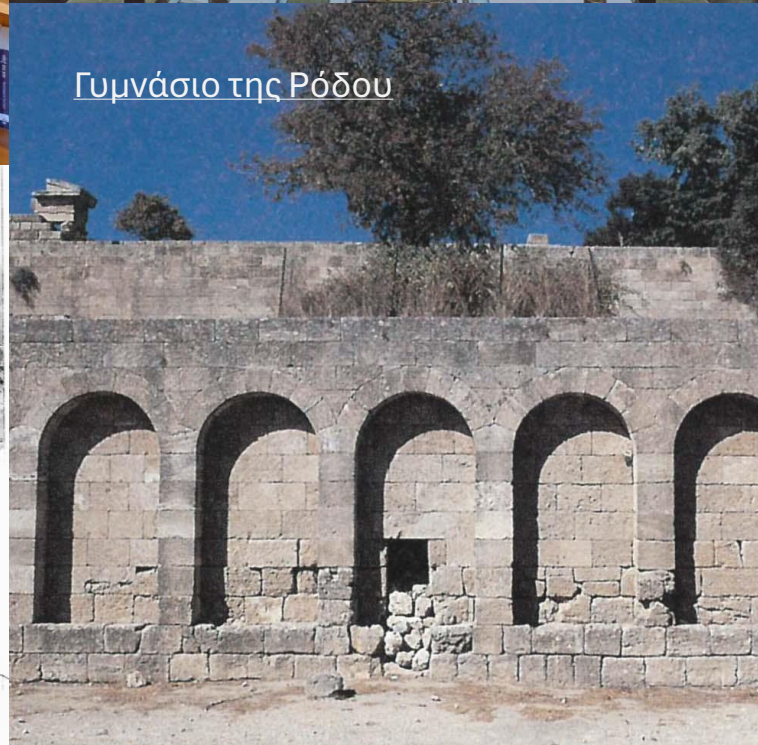
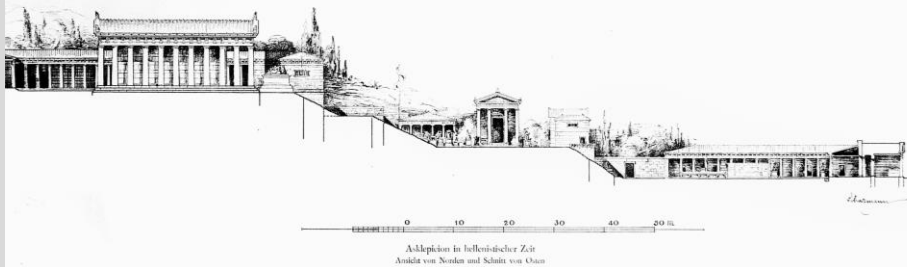
Ίδιο με **miniatures (paintings)** [🔗](http://vocab.getty.edu/page/aat/300033936)
skos:exactMatch

Miniature (illuminated manuscript) [🔗](https://dbpedia.org/page/Miniature_(illuminated_manuscript)) DBpedia

Source **Wikipedia** [🔗](#)
dc:source

Τοπική Ιστορία των Δωδεκανήσων

Πατώντας το πεδίο ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ, ο διδάσκων μπορεί να πλοηγηθεί στον χάρτη και να δει τι φιλοξενείται στο αποθετήριο σχετικά με τα Δωδεκάνησα.

Τοπική Ιστορία των Δωδεκανήσων

Η Μονή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στην Πάτμο σε χαρακτικό του 18ου αιώνα

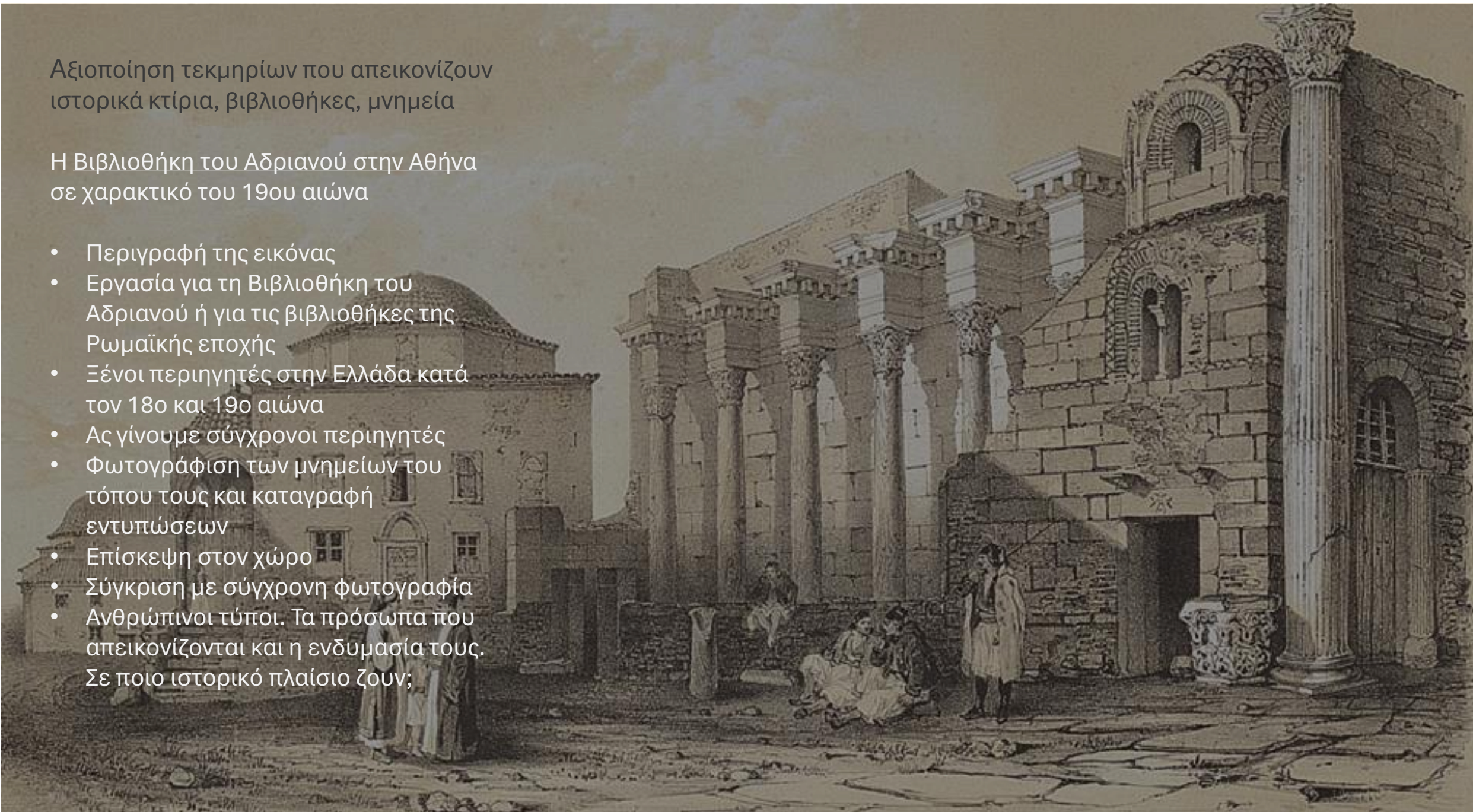
- Περιγραφή της εικόνας
- Αφήγηση της ιστορίας γύρω από το τεκμήριο
- Ιστορική προσέγγιση του νησιού
- Σύγκριση με το σήμερα
- Ανθρώπινοι τύποι
- Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο

Αξιοποίηση τεκμηρίων που απεικονίζουν
ιστορικά κτίρια, βιβλιοθήκες, μνημεία

Η Βιβλιοθήκη του Αδριανού στην Αθήνα
σε χαρακτηριστικό του 19ου αιώνα

- Περιγραφή της εικόνας
- Εργασία για τη Βιβλιοθήκη του Αδριανού ή για τις βιβλιοθήκες της Ρωμαϊκής εποχής
- Ξένοι περιηγητές στην Ελλάδα κατά τον 18ο και 19ο αιώνα
- Ας γίνουμε σύγχρονοι περιηγητές
- Φωτογράφιση των μνημείων του τόπου τους και καταγραφή εντυπώσεων
- Επίσκεψη στον χώρο
- Σύγκριση με σύγχρονη φωτογραφία
- Ανθρώπινοι τύποι. Τα πρόσωπα που απεικονίζονται και η ενδυμασία τους. Σε ποιο ιστορικό πλαίσιο ζουν;

Εσωτερικό τυπογραφείου, 16ος αιώνας

- Εισαγωγή στην ιστορία της τυπογραφίας και του έντυπου βιβλίου.
- Οι μικρότεροι μαθητές μπορούν να ζωγραφίσουν ένα τυπογραφείο.
- Για τους μεγαλύτερους μαθητές προτείνουμε ομαδική ερευνητική εργασία για τις απαρχές της τυπογραφίας και την ιστορία του έντυπου βιβλίου.

IMPRESSIO LIBRORVM.

Potest vt vna vox capi aure plurima:

Limunt ita vna scripta mille paginas.

Τι υπήρχε πριν την ανακάλυψη της Τυπογραφίας;

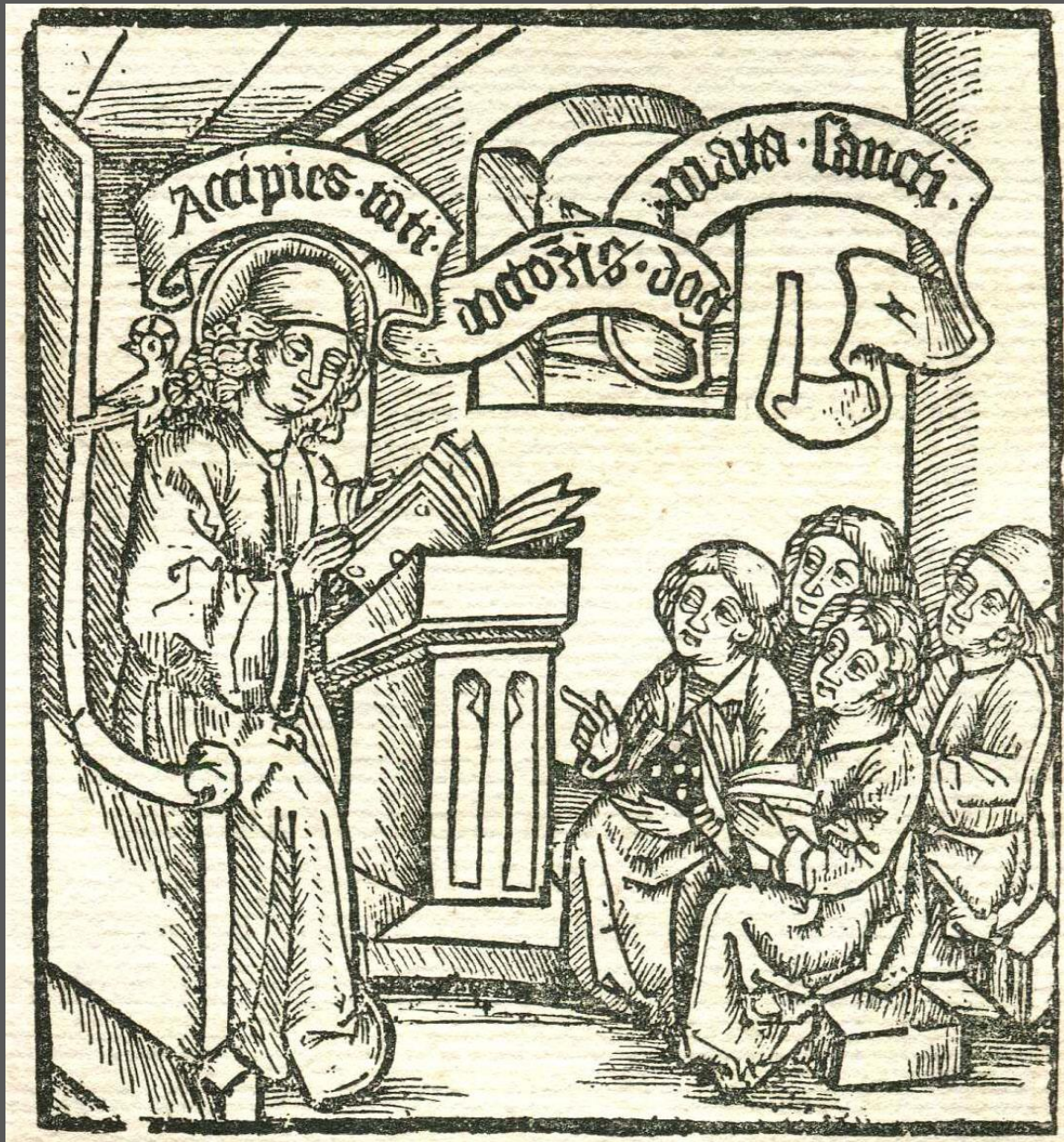
Το **χειρόγραφο βιβλίο**.

- Με αφορμή τα εικονογραφικά τεκμήρια της εγκυκλοπαίδειας, οι μαθητές μπορούν να δημιουργήσουν το δικό τους **χειρόγραφο**, να το διακοσμήσουν με **μικρογραφίες** και να σχεδιάσουν τα δικά τους **πρωτογράμματα**.

Αισθητική αγωγή

Παράλληλα με την κριτική διερεύνηση των έργων τέχνης ως προς τα κοινωνικά, πολιτισμικά και ιστορικά στοιχεία που αναδεικνύονται μέσω αυτών, επιτυγχάνεται η καλλιέργεια της αισθητικής αγωγής και της εικαστικής παιδείας των μαθητών και των μαθητριών όλων των σχολικών βαθμίδων.

Παράσταση διδασκαλίας. Ξυλογραφία από την έκδοση: Johannes de Verdena, *Sermones dormi secure de tempore et de sactis*, Στρασβούργο 1500.

ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

www.aboutlibraries.gr

